

Nro. 32.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Aprilis 19-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s.

A' Felsőes Udvari Magyar Cancellariánál volt Udvari Tanátsos és Referendarius, 's a' Sz. István Ap. Királyi Rendjének Vitézze és egyszersmind Titoknokja, Taródházai Méltóságos Mikos Mihály Ur, munkás és hasznos életének 63-ik esztendejében e' hónap 16-kán, kimult a' világból.

Erdélyben T. N. Kolos vármegyének Fő Ispányává, a' melynek egy időtől fogva lett üressen való maradása alatt, mint Erdélyi Fő Kormányozó Gróf Bánffi György Ur eö Excellentiája folytatta Fő Kormányozói hatalma szerént, Fő Ispányi foglalá-

tosságait, a' Maros Vásárhellyen lévő Törvényes Királyi Tábla Assessorát Mlgos Báró Kemény Ignácz Urat méltóztatott tenni Felséges Urunk.

Magyar Ország.

Nagy Váradról, Mártzius 30-kán: Szerentsémnek tartom azon fényes Solennitást, úgy mint a' fő Ispányi Mlgos Administrátor Urnak béiktattatását, mellyet Nagy Váradon T. N. Bihar Vármegyében ezen folyó Mártzius hónapnak 28-ik és 29-ik napjain minden Megyénkbéli jó erzékenységű főbb, és alsóbb Rangúaknak közönséges öröme tartatott, a' Magyar Kurir érdemes Iróival mint szemmel látott tanú vóltaképpen közleni.

Már nyomtatott tudósítás által tudtára vólt ez a' solennitas az egész Vármegyének adva; a' végre minden tolongások el kerülhetésére az ott fekvő Vassas Katonaságból minden Uttzak kezdetén és végezetén Komandók állottak, a' kik a' jönni vagy menni akaró szekereket meg tartóztatták.

A' Mélt. Administrátor Ur Háza elébe (mint. hogy tágas piatz van) minden tisztelet tévő seregek fel gyülvén, 's a' N. Vármegye Deputatioja is az ő Nagysága Udvarába meg érkezvén, következő rendel indúltak el.

1. A' Feö Commissarius Gróf Csáky Sándor Cs. K. Camarás eö Nagysága drága Magyar öltözetben más négy nagy születésű Comissariusokkal lóháton igen nagy Parádéban mentek.

2. Ment egy Nagy Musikus Banda Török Musikával.

3. A' Vármegye Ármássai Világos kek Unifórmába, és ugyan olyan köpenyegben egyegy tsákánnyal

4. Mind a' két Városbéli Polgárok, Mester-emberek, és Mester Legenyek Zászlókkal.

5. A' Vármegye Katonái a' magok Uniformisokban lóháton.

6. A' Báródsági Nemeseknek egy része Gyalog az Insurrectionalis Zászlóval és táborig Musikával és minden Vitéz külön külön egy Kis Zászlótskával feje Uniformisba Veres hajtózával és Veres Csákos Süvegbe.

7. Ugyan a' Báródsági Nemeseknek más része Szürke lovakon egy egy Kis Zászlótskával Ulánusi Módra jó feje Pofztóból készített feje Mondúrokban Zöld hajtózával 's veress Lengyel Süvegekben, feje és veress tollakból való magas bokrétákkal, a' trombitásoknak veress hajtózával való Zöld Uniformájok lévén; Gróf Haller Pál Eö Nagysága Vézérlése alatt trombiták harsogásai között, lassan lassan ballagot.

8. A' Vármegye béli Nemességnek a' színe jó paripákon és valóságos szép Hadi rendbe szakaszoként menvén egy egész osztalet az az két Századott formáltak Feö Strása Mester Dobozy Lajos Ur Feö Vézérsége alatt, a' kik az egyenlőségre nézve a' nevezett Feö Vézér Ur rendelése szerént fényes Kék Gyóltsból készült Magyar Ingbe 's Lábra valóba öltöztettek, a' fő Tiszt Urak is búza virág színű tafotából széles aran paszomántal ékesült Ingeket és Lábra valokat tsináltattak magoknak; a' Fő Vézér kalpagba briliántos kóltzag tollal, a' fő Tiszt Urak Huszári Tiszt süveggel és Bokrétákkal, az Al tisztetek hasonló süvegekkel és kóltzag tollakkal a' Nemes Közvitézek is ugyan olyan süvegekkel és Zöld főkókkal voltak fel ekesítve; a' sereg Trombitással

pedig Rosa színű gyóltsingekkel és Lábra valokkal fekete Süvegekkel, és Kólttság Tollakkal vóltak feltsinosítva; ez a' sereg tsak kevés napi gyakorlás után olly szép fordulásokat (Schvenkúg) és Kanyarodásokat tett, hogy benne az igynkezetet a' Feő Vezérben pedig a' Szorgalmatosságot tsudálni lehetett, kivált mikor a' szükséges helyeken ez a' két századból álló Nemesség egész fróntban, a' már táborban is próbált Feő Tifzt Uraknak jó intézettyek alatt fel kanyarodott.

9. Ezeket követte a' Mélt. Administrátor Ur gazdagon öltözött Bandája fúvó Musika szerzőmokkal musikálván,

10. Azután ment drága hintokban az a' nagy és fényes Deputatio melly a' Nemes Vármégye által a' Melt. Administrator Ur meg hívására ki rendeltetett.

11. Ezekután mentek az Administrator Ur minden Tifztyei, azután Tselédjei, drága öltözetekben gyalog.

12. Egy hat lovas gála hintóban a' Melt. Administrátor Ur a' Mélt. N. Váradi Püspök Miklósy Urral; a' hintó mellett a' csatlósokon kívül négy fő Nemes Urak Búza Virág színű Uniformában aranyos készületekkel lovaglottak.

13. Azután ment még két gála hintaja a' Mélt. Administrátor Urnak; az elsőben egy Generalis és egy Obester Urak ültek mellettek paszomántos csatlósok menvén; a' másokban pedig senki nem ült.

14. Ezeket követte a' Veidenfeld Gyalog Magyar Regimentjebéli Gránatéros Ofztály, a' Regiment Bandájával és tabori musikával.

Illyen Parádéval menvén ez a' tiszteletet tévő sok rendbéli Sereg a' Nagy Várad Parochia templomig, ott a' hintókba ülő Feö Uraságok ki szállottak és Vényi Sanctéra a' Templomba mentek, 's már ekkor a' nagy Piatzon a' második, harmadik, negyedik, ötödik, hatodik, és hetedik, szám alatt fellyebb elő beszélt truppok napkeletről foglaltak helyet; a' déli oldalban a' nyóltzadik szám alatt le írt Nemes sereg ékes sorban állott artzal a' templomajtájára; az Északi oldalon a' tizen negyedik szám alatt meg nevezett szép Magyar Gránatirofság Frontot tsinálván, a' Vényi Sancte alatt igen jó Salvékat lött; a' le írt 's körül álló seregek közepében vóltak az Ágyuk, mellyek minden Sálve lövés után egy más után ki süttettek.

Vége lévén a' Sz. Misének ugyan azzal a' Sorral meg indúltak a' seregek a' mellyel már fellyebb meg íródott Nagy Váradról a' Kerezs hidján kereszttül Várad Olasziba (hól a' hidvéginél a' V. Olaszi Birák várták és fogadták a' M. Administrátort) onnan egyenesen a' Vármegye Háza előtt el menvén a' Reformatum Templom felé a' hova t. i. a' Nemes Vármegye a' maga Gyűlését ezen Solemnitásra meghatározta vala; a' Vármegye Háza előtt lévő Piatzon ismét durrogtak az agyuk, és sok ezer Vivat kiáltások hallattak. A' Reformátum Templom elébe érkezvén egy újjabb Deputatio fogadta, és vezette be a' templomba, hol egy igen ékes, és Velős beszédet mondván a' Mélt. Administrátor Ur, a' maga Diplomáját a' Feö Notarius Urnak az el olvasás és Kö-rönségessé tétel végett által adta, a' ki a' Magistrátus nevében egy beszédet el mondván mindjárt utánna a' Statusok nevében N. Várad Kanonok Gróf Hal.

ler Ferentz Eő Nagysága másikat mondott, ezzel a' feő Notárius a' Hit formáját a' Mélt. Nagy Várad Püspöknek által adta, a' ki azt a' Mélt. Administrátor Ur előtt el olvasván, ez a' szerént a' Hitet le tette, ekkor a' Megye béli öt Feő Szólga Birák által Székébe háromszor fel emeltetvén a' Vivát kiáltások a' Sálven lövések az ágyúk durrogásai minden helye-ken a' hól már meg iródott, és a' Vár Sántzain is el kezdődtek, és folytattattak. Méltóságos Hivatalá-nak el kezdését egy Pár Parantsolatok fel olvastatá-sán, azután újj Tábla Birák ki nevezésével tette nyil-vánságossá, ezzel a' gyűlésnek végett szakasztotta és éppen azzal a' paradéval, mellyel a' templomba vite-tett ismét a' maga házáig visszfa kísértetett, a' hól már kedves Vendégeivel együtt a' Gazdag Asztal ké-fzen várta.

Külömb különb helyeken 800 személlyekre lévén gazdag asztalok terítve, mindenütt ez az igen vigyázó, ember társát szerető Méltóság, a' maga Ebédjével semmit nem gondolván, Kedves Vendé-geit mindenütt meg látogatta. Estvére mind a' Két Város ki vólt világosítva 's Musikális Académia tar-tattatott a' Gtóf Teleki Ház szalájában.

Más nap az az 29-ik Mártziusban 10 órakor Gyűlésbe menvén a' Mélt. Administrátor Ur a' Vár-megye Házához; a' Vármegye béli leg főbb születé-sü Nagy Uraknak Gazdag Paripákon 's fényes öltöze-tekben való megjelenésével, 's a' Vármegye házáig, és onnan visszfa a' maga Házához való kísérésével tiszteltetett meg; melly alkalmatossággal ugyan a' maga Házánál 100 személlyre terített asztal már ké-fzen várta.

Éllyen hát ezen nagyra született 's Felséges Urunk által is több fényes Charakterekkel 's Hivatallal meg díszesítettett nagy Talentomú Méltóság; éllyen, és Méltóságos Hivatalait Nagyobbakról Nagyobbakra szaporította 's emelje a' Felséges Isten.

K e r e f z t e s s y I s t v á n.

Szabad Királyi Debreczen Városa Fiskálissa.

Dánia és Swéd országok.

K o p p e n h á g a , Mártz. 26-kán. — A' Swéd nép egész hadi ábrázatot vett-fel; az egész országban mindenek fegyvert fognak, a' kik arra alkalmasok. Hanem ez tsak a' tulajdon képpen való Schwédtziában van ekképpen. A' mi Swéd Finnlandiát illeti, ennek sem a' lakosai nem igen buzgók a' Swédek mellett; más felől pedig, mint némelyek erősítik, a' Swéd Király sem mutatja, hogy nagy erővel akarná ezen végtartományát védelmeztetni, a' melly talám, az Oroszoknak igen közel való léte miatt, minden esetben is haszon nélkül való lett volna. Leg nagyobb erő gyűl öfzsze a' Délre fekvő Swéd partokon, nevezetesen a' Sund mellett Schónia tartományában, a' hol már 20 ezer emberekből álló Swéd sereg tanyázik. Az A b ó n á l állott Swéd hajókat az ott lévő Swéd Kormányozó maga gyujtatta és égettette-fel, minthogy különben, a' fagy miatt onnan el nem vitettethetvén, az ellenség' kezére jutottak volna.

A' Seelandiai tengeröblökben, mint már tudjuk, elkezdődtek a' tengeri verekedések, és nem soká, véresebbektől lehet tartani. Az Ánglus hadi hajók ismét megjelentek a' nagy Belt nevű tengerszorosban, a' mellyen a' Frantzia és egyéb szövetség-

ges seregeknek Seelandiára által kellene takarodni, 's az általevezés' útját kettészakasztották. Egy Swéd hadi hajós sereg is kivezett a' Karlskronai kikötőhelyből, a' melly 17 hajókból áll, és mint éfzre lehetett venni, ez is arra felé evez, a' melly felől a' Frantzia, Dánus, és Spanyol seregek Swéd országra által ütni szándékoznak.

Egy más tudósító Koppenhagából ekképpen írt ugyantsak Mártz. 26.-kán. — „Az Ánglus tengeri erőt és hadi hajók' számát, mellyekkel a' Nagy Beltet elborították, még nem lehet meghatározott módon tudni. Tsak egygyenként mútogatják magokat most egy majd más helyen, 's azzal ismét vízfzta eltávoznak. Hanem attól félünk, hogy a' hideg idő elmulván, majd ismét úgy fognak tenni, mint 1801-ben, midőn véletlenül egy egész Ánglus hadi hajós sereg jelenvén-meg égyfzerre a' Sundban, Koppenhága előtt hadi lineát formált.

Néhány rendbéli tudósítások fzerént a' Swédek ellen való expetzióra nézve valami változásnak kellett magát elő adni. Míg bizonyosabbat irhatnánk, itt következnek némely kifejezések ezen tárgy eránt a' közönséges levelekből: —

„Az Ulnai Ujságban kijött Éfzaki Europai tudósítások fzerent (így fzoil a' Norimbergai Correspondens) annak az expeditziónak, a' mellyet Seelandia szigetéről akártak Swéd ország ellen tenni, el kellett mostanról halasztódni. Printz Ponte Corvó egész Generálstábjával és minden Hadi Biztosai-val oda hagyta Seelandiát, és az apró szigetek között való igen tarhes evezés után, Mártz. 27 kén Appenradénél a' Schleswigi parta szállott ki. Az után F ü n e n szigetén állapotott meg, Odenseeben:

hanem a' Frantzia seregek nagy részint vízfzra takaradtak Fünnen szigetéről is Jütlandiába, azért, mint gondólják, hogy azon szigeten fogyatkozást szenvedhettek volna eleség' dolgában.

Ugyantsak az Ulmai Ujságban jött-ki ez az Altonai tudósítás is: — „A' Dánus szigetekről jövő levelek, még mind ez ideig sem hangzanak éppen olyan kedvesen, mint mi kívánnók. Az az expeditzió, a' melynek siettséggel által kellett volna evezni Swéd országba, egy ideig megállapodott, azért, hogy a' Nagy Belten nem mehetett által. Princz Ponte Corvó, a' jég és a' Nagy Belten olázkodó ellenséges hajók miatt, Falster, Laaland, Langeland, és Augustenburg' felé kénytelenítettett kerülni, midőn Seelandiát oda hagta.

Az első tengeri véres özfzfe tsapás szzerentsétlenül és igen ketvetlenül végződék a' Dánusokrá nézve. Az ő Krefztely Princz nevű Linea hajó, a' melly az Ánglusok körmei között az által menekedett volt meg, hogy mikor tavaly a' több Dánus hajókat a' Koppenhágai kikötőhelyből elvittek, ez akkor szzerentsére egy Norvégiai kikötőhelyben tartozkodott, mostan az Anglusok által a' Nagy Beltben körülvétettétvén, semmivé tétetett. Koppenhágában nagy nyughatatlanság van miatta: hanem a' szzerentsétlen történetnek egész mivóltát még a' leg ujjabb tudósításoknak onnan való elindulásokkor sem lehetett tudni. — Némellyek így adják elő a' dolgot: — “

„Kapitány Jessen a' Sund torkában vigyazaton állván a' nevezett hajóval, rendelést vett Koppenhágából, hogy mivel egy Ánglus Fregát magát a' Nagy Beltben meg mutatta, tehát őis (Jessen), a'

a' vezérlése alatt lévő Linea hajóval haladék nélkül jelennyen-még a' Beltben, és az Ánglus Fregátot onnan kergesse.el. Kiindulván ehez képpent a' Sundból, alig hagyta Seelandiának Északi szegeletét a' háta megé, hogy 2 ellenséges Linea hajók és 3 Fregátok által körül fogattatott. Egy ilyen erő ellen való tusakodásnak kimenetele ő reá nézve szerentsés telyefséggel nem lehetett. Hofzfas és vakmerő viaskodás után, 's minekutánna a' parthoz közelitvén, ott a' hajóját fenékre akasztotta volna, végezetre az ő hajójára felmászó Ánglusoknak engedni kénytelenítettett. A' hajót azonközben az Ánglusok meg nem tarthatván, a' levegőbe felvettették. Hanem ez a' tudósítás még nem hivatal szerént való előadása ennek a' szerentsétlen verekedésnek. Mi történt a' hajós Kapitánnyal és hajós legényekkel, 's néhány derék tengeri tisztekkel? mind ezek felől nem lehetett még semmi bizonyost tudni. Ugyan ez a' környülállás okozta Koppenhágában a' leg nagyobb nyughatatlanságot, hogy sok elé való fami-liáknak gyermekeik szolgáltak ezen hajón, a' kik felől leg kisebbet sem lehetett hallani, hogy elvesztek-e', vagy fogságra vitettettek. Elébb olyan hír szárnyalt, hogy közönséges egygyeséssel vettették volna fel magok magokat hajóikkal egyetemben, inkább, hogy sem az ellenséghez fogságra essenek. Az ujj Király azonközben egy Adjutánst küldött el Koppenhágából azon partra, a' melynek szomszédságában a' viaskodás történt, hogy járjon végire a' dolognak. Ezen Adjutánsnak vizfzaérkezését várják már most sokak igen nagy nyughatatlansággal.

Á n g l i a.

London, Febr 25-ikén. Ezen hónapnak 21-kén Generális Spencer kivezett 3 hadi és 60 szállító hajókon a' tengerre. A' szállító hajókon 12 vagy 14 ezer fegyveres emberek ülnek. Merre felé vette útját ezen expeditzió, Gibraltárhoz-e' vagy a' Sund felé, még nem tudjuk.

Princz Eduard, a' Király 4-dik fia, egy levelet irván az attyához, kérte, hogy, mint Gibraltari Komendáns, a' honnan a' mult esztendőben haza hivattatott vala, oda ismét mehefsen visszfa, 's ezen várnak védelmezését, a' mellyet mostanában az ellenség ostrommal fenyeget, kormányozhassa, etc. — Hogy fia' kívánságában meg nem egygyezett ő Felsége, bizonyítja a' Királyi Princznek azon nyilatkoztatása, mellyet az Ujságok által maga kihirdette-tett, 's a' mellyben így fejezi ki magát: — “

„Ő Királyi Hertzegsége valamint a' Középtengeren úgy az Ámerikai tengereken is megmútatta az Ánglus fegyveres seregek előtt azt, hogy a' férjfiui és katona uevezetre méltó legyen. Hogy mostanában Gibraltárnál, a' melly igen hatalmas ellenség által fenyegettetik, jelen nem lehet, a' nem magán múlik: melyre nézve reméli, hogy testvérei, a' fegyveres seregek, és a' nemzet, ezt ő Királyi Hertzegségének hibául talajdonítani, és szemére vetni nem fogják.“

Az Amérikábol érkezett tudósítások fzerént, ott egyéb eránt elég jól fogadták az oda küldetett Róse nevű Ánglus Követet: hanem azt a' kívánságát, hogy minekelötte a' békefséges alkudozásokhoz kezdenének, az Amériikai Országlófszék azokat az

Anglus kereskedő hajókat, a' mellyeket az Ámerikai kikötőhelyekben letartoztattatott, előre botsáttassa szabadon, tsakugyan nem nyerhette meg. — Már esztendő tölt benne, a' miolta szünet nélkül hadizenettel fenyegeti az Amériakai Országglófszék Angliát: hanem szerentsére mind eddig tsak a' fenyegetődzés mellett maradott.

A' Parlamentomi vetélkedésekről azt jegyzik meg a' Londoni levelek, hogy most mind ezekben a' Ministeri részen lévők az erősebbek. A' napokban azt projektálván Thierney, hogy jó lenne Angliának hajókózás és kereskedésbéli állapotját a' Parlamentomban vizsgálás alá venni, minthogy 30,000 emberek által aláíratott könyörgő levél adattatott volna bé, a' melly 30,000 emberek a' békeférségért esedeznek, minthogy a' kereskedésnek félbe szakadása miatt minyájan koldus botra jutottak volna, etc. — „Már eszközök vétettek elő (így felelt Minister Canning) a' rofsznak elháríttatására. Az ellenség már mindent megtett, a' mit tsak kitudott gondolni, hogy bennünket a' száraz Európával való közösüléstől elfzorithasson. Már ő ezen céljában több lépést nem tehet. Már most nekünk azon kell tehát iparkodnunk, hogy az ellene való eszközöknek elővétettetésekben nállánál tovább mehessünk.“

Frantzia Birodalom.

Páris, Aprilis 3-kán. A' Monitör ekképpen irt ma: Ő Cs. K. Felsege tegnap, a' Déli Departomoknak meglátogatásokra útnak indulá. Elébb Bordeaux városa felé veszi útját.

Más Ujságok így adják elé elindulását bővebben: Tegnap délelőlti 11 órakor esett, midőn ő

Cs. K. Felsége a' maga St. Cloudi lakhelyét oda hagyta. Utánna mentek ő Felségének, mingyár akkor a' Neufchatei Hertzeg, ma u. m. 3-dikra virradó éjjel pedig a' külső dolgokra ügyelő, 's a' Stá-tustitoknok, Ministerek. A' Császárné ugyan még St. Cloudban tartózkodik, hanem, gondólják, hogy ő F.ge is el fog nem soká indulni ugyan oda. A' Császár távolléte alatt a' Birodalom' Fejedelmi fő Cancellariussa ülelöl a' Ministérium' tanátskozásaiban.

A' Dániai Király halálára nézve 21 napokig tartó gyászot vett fel a' Frantzia Császári Udvar.

Mint az itt következő tudósítások bizonyítják, a' Frantzia katonaság még nintsen elégséges számmal Spanyol országban: — “

„N i s m e s, Mártz. 26-kán. Tegnap előtt egy Spanyol országból jövő Kurir ment itt által, a' ki olyan rendelést viszen az Olasz országból arra felé utazó fegyveres seregeknek, hogy útjokat kettőzött siettséggel folytassák Perpignánig, a' hol további rendeléseket fognak találni. Hat napok alatt 8000 ember ment itt által, 's azt adatá tegnap a' Magistrátus tudtokra a' lakosoknak, hogy még több általmenendőknek számokra tartsanak szállásokat készzen. A' mennyi reguláris fegyveres nép Olasz országból kihozattathatik, a' mind Spanyol ország felé siet: helyébe a' tartalékok indultak-bé Olasz ország felé a' Déli Frantzia Departamentekből, etc.“
— Hasonlót irnak Stratzburgból is. Innen is sietve útnak indultak az egy időtől fogva nagy számmal ide gyülekezett tartalék Regementek. Mind a' tenger partok felé sietnek.

B a y o n n e, Mártz. 27-kén. Mi minden szempillantásban várjuk a' Császárt nagy készülettel, A'

Páris felé nyíló kapu előtt két szép győzedelmi kapuk állanak készen; a' házak borostyán koszorúkkal vannak felékesítve, és a' városnak megvilágosítatásához kivántató minden készülétek megtétettek. Marschal Bessieres még mind itt van, hanem ma a' Császári testőröket megmustrálván, ő is indul ezekkel béfele Spanyol országba.

Spanyol Ország.

Madrid, Mártz. 26-kán. Az ujj Király, Frias és Medina Cöli Hertzegeket, Gróf Nunnetzel együtt, kik mind hárman az Ország Grandesei, ki-nevezvén, olyan rendelést adott eleikbe, hogy az Ország' határaihoz mennyenek, 's ott a' Frantzia Császárt tisztelettel fogadván, az ő Spanyol országban való útozása alatt mindenütt kísérei legyenek.

A' néhai szerentsétlen Békeség Fejedelméről ezeket adták-ki a' Párisi Ujságok, 's ezek között, mint a' Német Ujságok megnevezik, a' Jornal de l'Empire: — „Itt (t. i. Parisban) kapsi módon olvasnak egy kisded nyomtatást, melyben ezek is előfordúlnak: — „Don Manuel Godoy Badajozban született. Nemes szülőktől vette eredetét; 20 esztendőskorában a' Királyi Testőrök közzé menvén, szép testére és a' Gitarán való szép jádzására nézve megtettzett az akkori Királynénak. Nem soká olyan ajánlást tettek felölle a' Királynál, hogy szép tálentomú ifiú volna, a' ki még jó szolgálatokat tehetne a' Státusnak. Ekkór Spanyol országi Grandá, Alkudiai Hertzeggé, a' Spanyol seregeknek fő vezérékké, 's végezetre, midön a' Frantziákkal való békeséget helyreállította, Békeség Fejedelmévé neveztetett. Leg nagyobb és utólsóbb kegyelmé

a' Királynak a' volt eránta, hogy néki az Infans (vagy Királyi Hertzeg) Don Lonis leányát feleségül adta, melly által ő maga is a' Királyi Familia tagjává tétetődött. Az Európai magános emberek között leg nagyobb gazdagsággal birt; ki tsapongó, fösvény, megvásároltatható, és tsak ágyasait gazdagító ember volt. Ditsőség szonyúságának eloltására semmi féle útát módot nem tartott alatsónnak. Ez a' leírás az ő esete után 24 orával jött ki Párisban.

T u d o m á n y o s D o l g o k .

A' következő tzímü hasznos munkát méltán kívánnyá az Iró a' Magyar Tudós Közönséggel is megismertetni: A' külső és belső orvoslás' mesterségének Kézi Könyve Doktor Spiering által, 9 kötetben, 16 rézremettzett rajzolatokkal, 's 2 toldalék kötetekkel. Lipsiában, Jakobaeernél.

A' munka a' betük' sorjok szzerént terjeszkedik ki, az Orvaslás, Kéziorvoslás, és Szülés' tudományaira: az irója pedig ezen munkának igen érdemessé tette magát ez által az olyan, gyakorlásban lévő (practicus) Orvosok előtt, a' kik vagy sok-féle könyveknek megvásárlására igen sokat nem költhetnek, vagy a' kik a' nagyobb és könyves boltokkal bíró városoktól távol laknak; minthogy ezek ebben olly kintsre találhatnak, a' melly nékiek a' sok féle könyveket szükségtelenné teszi. Két szakaszból áll; az elsőben mindent magokban foglalnak 6 kötetek, a' mi az Orvosi és Kéziorvosi tudománt szorossabb értelemben illeti. A' második Szakasz, a' Szülés,

az Orvosi szerek, és előjelek (prognosis) tudományaikat foglalja magában. Minden részei telyesek litteratúrával, és szép tiszta mettzések vannak melléjük tétetve. A' két utolsó toldalékok azt adják a' munkához, a' mi annak kiadattatásától fogva az Orvasi tudományban, mint valamelly ujj tárgy felvétetett. Az utolsó, u. m. 12-dik kötet, a' valóságos Orvoslási gyakorlásban való bizonyofságot adja elő.

Elegyes Jegyzések.

Az Ánglusok által a' Nagy Belt nevű tenger-öbölben semmivé tétetett Dánus Krestely nevű Linea hajón, 74 ágyuk, és 700 tengeri jó katonák, találtattak. — Nápolyban és ennek környékén sok embert megvett a' Mártziusi hideg. Toaldo Abbate nevű tudós azonközben azt erőssíti, hogy ott ez a' hideg nem ujjság; mert ezelőtt 19 esztendővel is majd olyan volt; 's közönségesen minden 19-ik esztendőben ilyen szokott lenni. — A' mi egy Frantzia seregnek Siciliába való kifzállását illeti, erről már bizonyos és hivatal szerezént való tudósítások érkeztek ez előtt leg alább egy héttel Nápolyból, hogy ez, ha szintén ezt az Olasz 's ezek után más egyéb külső levelek is bizonyosan hirdették, még eddig nem vólt igaz. Frantzia hadi hajók ugyan érkeztek, valamint ezen, úgy a' Joniai tengerre is, de Siciliába még eddig semmi fegyveres népet ki nem tettek. — Anglus Admirális Strachan, még keresi a' Rochefortból kievezett Frantzia hadi hajókat.